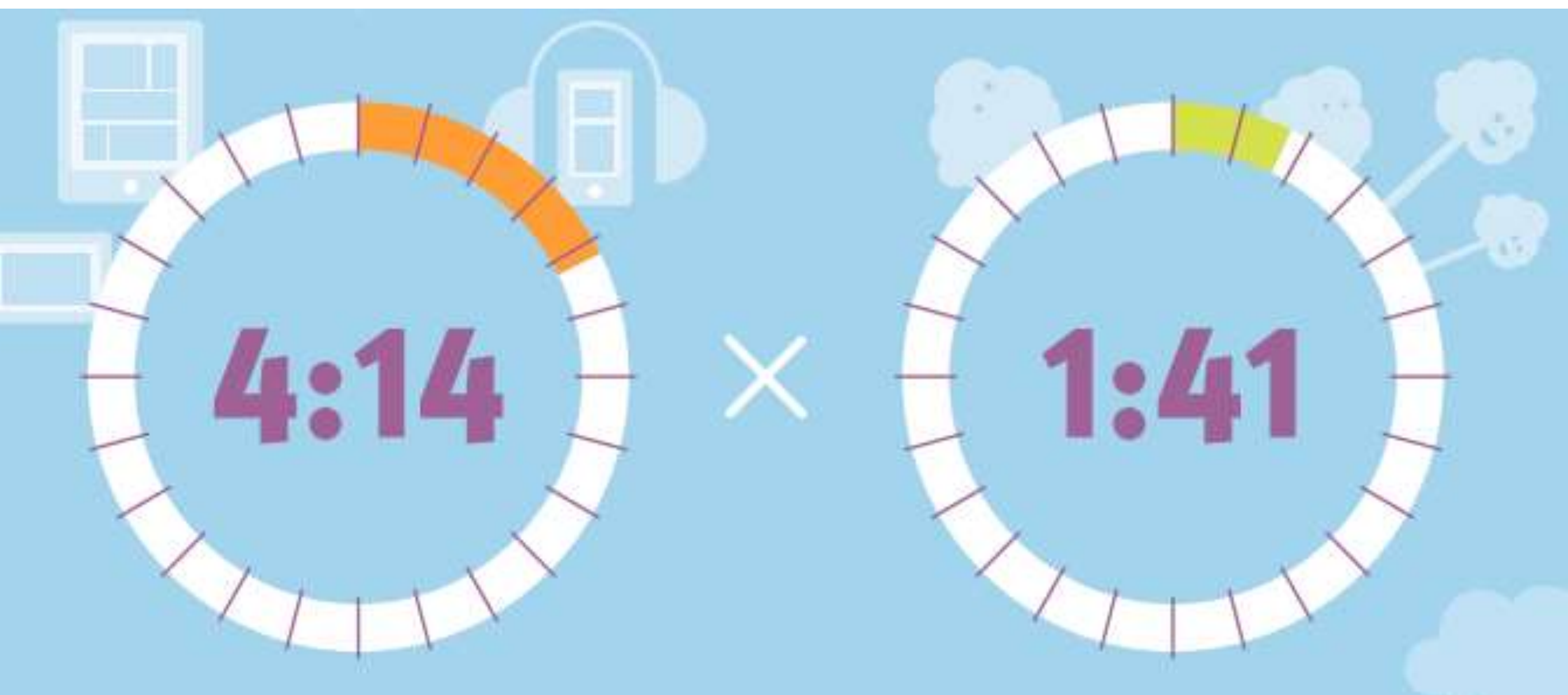

Ministerstvo životního prostředí

Učíme se venku

PROČ A JAK VEN

PRAXE VENKU

STAHUJI

Blog

0 nás

Nabízíme materiály, které táhnou ven

POMÁHÁME UČIT VENKU

www.ucimesevenku.cz

*Elisabeth C. Gründler
Norbert Schäfer*

Ministerstvo životního prostředí
Česká republika

DĚTSKÁ HŘIŠTĚ A ZAHRADY V PŘÍRODNÍM STYLU

VÝZNAM • PLÁNOVÁNÍ • REALIZACE

Tereza Vošahlíková

Ministerstvo životního prostředí
České republiky

EKOŠKOLKY A LESNÍ MATEŘSKÉ ŠKOLY

Praktický manuál pro aktivní rodiče,
pedagogy a zřizovatele mateřských škol

A young child with light hair, wearing a red long-sleeved shirt, stands in a field of tall, green grass. The child is looking off to the side with a curious expression. The background is a soft-focus green field under natural light.

PETR DANIŠ

Děti venku v přírodě: ohrožený druh?

– Proč naše děti potřebují přírodu pro své zdraví a učení

Petr Daniš

Tajemství školy za školou

*Proč učení venku v přírodě
zlepšuje vzdělávací výsledky,
motivaci a chování žáků*

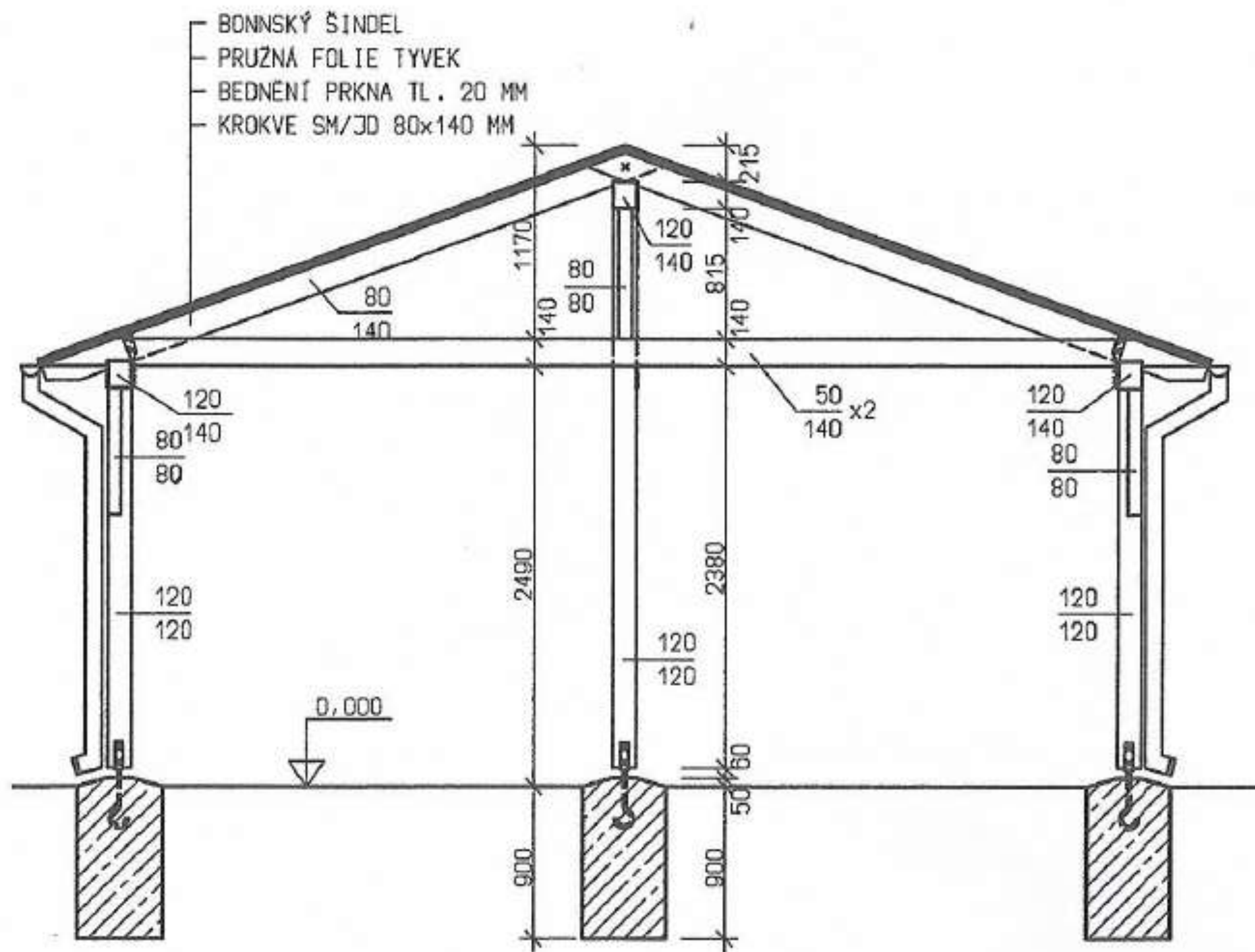
**Podpora zahrad
z Národního programu
Životní prostředí
(2017-2018)**

- Podpořeno **489 projektů (z 656)**
- V celkové sumě **203 mil. Kč (požadavek 260 mil. Kč)**

LEHKÝ PŘÍSTŘEŠEK – ŘEZ A-A, 1:50

**Nová výzva
7/2019**

Ve spolupráci

- Chaloupky
- Lipka
- Nadace Proměny
- Tereza

Cíl

- Hlavním cílem je, **aby se výuka v maximální možné míře přenesla z interiérů škol a školek do jejich zahrad.** Důraz se přitom klade zejména na využití nejrůznějších názorných prvků, skalek, jezírek, broukovišť, bylinkových a pěstitelských zahrad, přírodních laboratoří či venkovních učeben. Z dotace je ale možné pořídit i řadu praktických pomůcek pro měření a pozorování v přírodě, popř. nářadí pro pěstitelství.

Žadatelé/ příjemci

- Mateřské školy, včetně lesních mateřských škol, dětské skupiny, základní a střední školy, domy dětí a mládeže, neziskové organizace a jiné organizace působící v oblasti environmentálního vzdělávání a výchovy (EVVO).

Podprogramy

- A) dětská hřiště a zahrady v přírodním stylu u MŠ
- B) zázemí pro lesní MŠ
- C) přírodní zahrady při ZŠ, SŠ, DDM, ekocentrech

Zdůvodnění prvků

- Nestačí jen seznam prvků, ale jejich cíl a zdůvodnění

Vazba na výuku

- Klíčovou podmínkou úspěšného projektu je, aby školy a organizace využívaly upravený areál ve školní nebo mimoškolní výuce, a to podle zásad environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a **tyto zásady měly zakotveny ve svých vzdělávacích dokumentech** (např. ŠVP nebo školní program EVVO).

Stromy

**Na co myslet při
plánování**

1

příprava
projektu

3

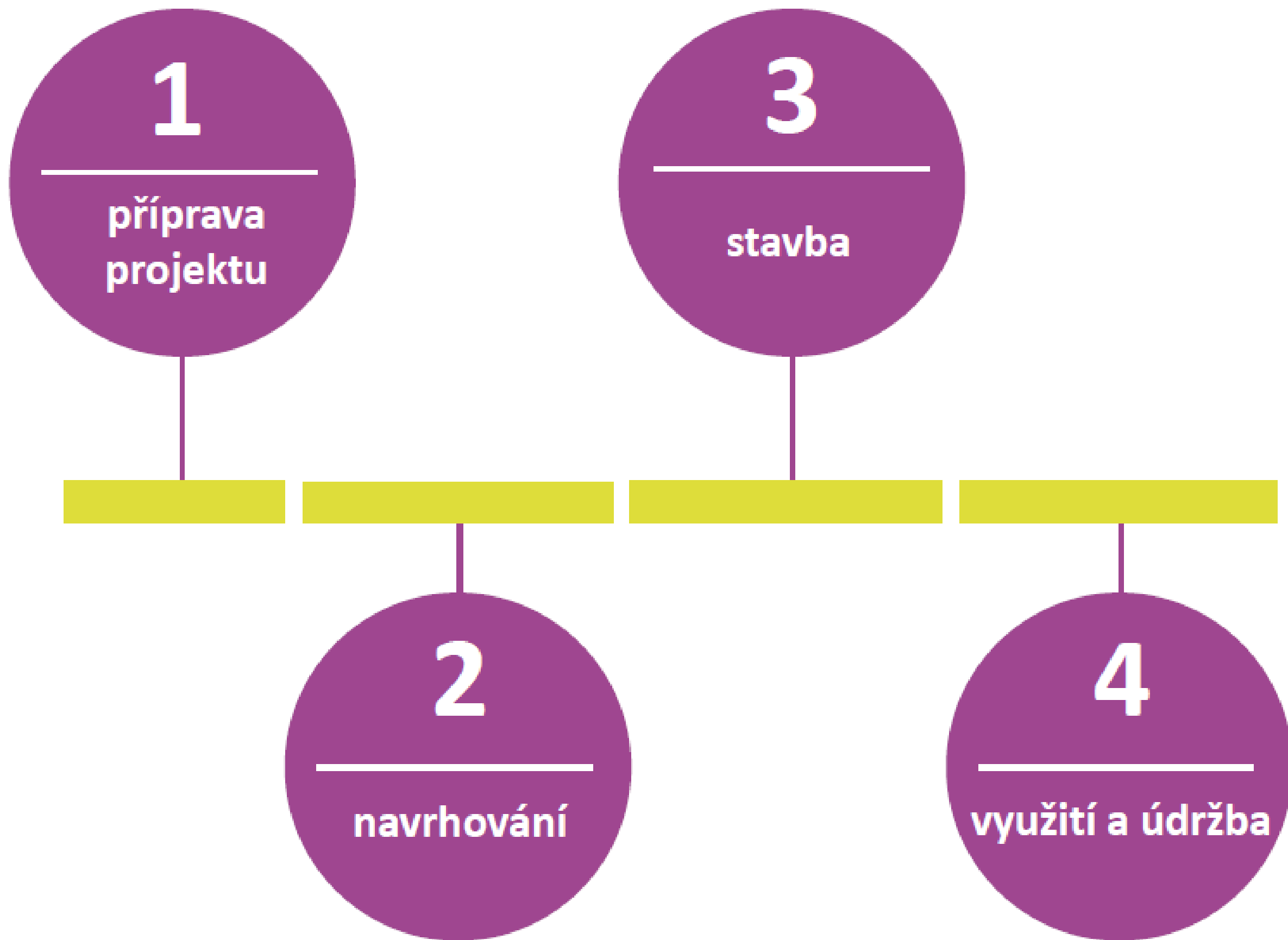
stavba

2

navrhování

4

využití a údržba

Příprava projektu zásadně ovlivní
funkčnost zahrady na řadu příštích let.

Předem si pečlivě ujasněte:

- Proč chcete projekt realizovat?
- Jak chcete zahradu s dětmi využívat?
- Jaké jsou vaše kapacitní možnosti a zdroje?

Odpovězte si na otázky:

- Co brání intenzivnějšímu využití zahrady?
→ Řada bariér se týká provozu školy a zahrady.
- Shodujete se v týmu v tom, jak chcete zahradu proměnit a využívat?
- Jakou intenzitu péče a údržby jste schopni zajistit?

Neopomeňte:

- Věnujte dostatečný čas prodiskutování projektového záměru. → Pokud je již nyní někdo z učitelů či rodičů proti, mohlo by to ohrozit celý projekt i funkčnost zahrady.
- Myslete na rezervy – časové i finanční.
- Motivujte rodiče nových dětí k zapojení do projektu. → Zajistíte tím udržitelnost projektu, péči o zahradu i akceschopnost komunity.

Co nechceme...

- **Sériové projekty** - projekty externě zpracované bez zohlednění potřeb a znalostí škol a školek, učitelů a učitelek, rodičů dětí

**Co chceme a
preferujeme**

- **Méně je někdy více**
Klidně menší, jednodušší projekty nebo jen částečné úpravy zahrady (započetí procesu přeměny)
- **Aktivita zezdola**
Projekty vycházející z potřeby místa, ze zájmu učitelů, rodičů, dětí
- **Zahrada je závazek!**
Projekty uměřené schopnostem škol se o zahradu postarat a plně ji využívat
- **Zahrada pro celý rok**
Projekty, které nemyslí jen na jaro a léto, ale i na podzim a zimu
- **Protože cílem je „Být a učit se venku!“**
A to více než kdy dříve...

Metodická podpora

www.skolni-zahrada.cz

Proměny pro školy

Jak proměnit školní zahradu či hřiště

Portál Proměn | **pro školy** | pro města
Nadace Proměny Karla Komárka | Zahrada hrou

Novinky

Školní zahrady

Jak proměnit

Inspirujte se

O nás

Školní zahrady

Škola v přírodě, škola v zahradě. Pojďte si hrát a objevovat.

newsletter

anketa

Jak vypadá zahrada hrou?

Je plná tajemství a objevů - 73%

Didaktické karty Naše město
Jaké je naše město? Najdeme v něm

Osm kroků k zahradě hrou
Osm kroků k zahradě hrou je

Dílny: nabídka (nejen) pro školy
Hledáte způsob, jak dětem

www.promenyproskoly.c

Z

Metodické materiály

Jak proměnit zahradu

na místo dle dětí a jejich potřeb

1

2

3

4

nadace
proměny

inspire se prací

program Zahradka tvoří

1

Očekáváte od školní zahrady víc?

Něco
to zm

2

Kdo umí navrhnout smysluplnou
proměnu
dodali

3

Jak převést plány v realitu? Do
čeho se můžete pustit svépomocí
a co přenechat odborníkům?

Školní zahrada je místo, kde děti mohou trávit čas venku, objevovat přírodu a získávat praktické zkušenosti. Je to místo, kde se mohou naučit pracovat v týmu, řešit problémy a být zodpovědní. Zahrada může být také místem, kde děti mohou vyjádřit svou kreativitu a tvořit si vlastní svět. V tomto materiálu se dozvíte, jak můžete svou školní zahradu proměnit v místo, které bude pro děti skutečně užitečné a zajímavé.

Pro začátek je důležité zjistit, co děti od zahrady očekávají. Je to místo, kde chtějí trávit čas, kde chtějí být samy, nebo kde chtějí být s dospělými? Je to místo, kde chtějí něco vytvořit, nebo kde chtějí jen relaxovat? Tyto otázky vám pomohou určit, jakou zahradu budete vytvářet.

4

Co vám nová zahrada umožní?
Dokážete o ni společně pečovat
a dál ji rozvíjet?

Nová zahrada může být pro děti a učitele mnoha věcí. Může být místem, kde děti mohou trávit čas venku, objevovat přírodu a získávat praktické zkušenosti. Může být také místem, kde děti mohou vyjádřit svou kreativitu a tvořit si vlastní svět. V tomto materiálu se dozvíte, jak můžete svou školní zahradu proměnit v místo, které bude pro děti skutečně užitečné a zajímavé.

Školní zahrady a legislativa

praktické rady pro učitele a provoz školní zahrady dle MŠMT

Právní

– jak a za koho
převést zahradu
v péči učitelů?
– jak ji udržet?

A

Legislativa

– jak zahradu
převést do péče
učitelů?
– jak ji udržet?

B

Hygiene

– jak zahradu
převést do péče
učitelů?
– jak ji udržet?

C

Právní a legislativa

– jak zahradu
převést do péče
učitelů?
– jak ji udržet?

D

nadace
proměny

inspire se prací

program Zahradka tvoří

A Čím začít?

B Certifikace herních prvků

A-1

B-1

B-2

B-3

C Hygienické požadavky na venkovní hrací plochy

C-1

Legislativa a hygienické požadavky na venkovní hrací plochy

C-2

C-3

Kontakty

– kde hledat radu či pomoc

D Provoz a údržba

D-1

Co můžete dělat dle MŠMT (pro provoz zahrady dle MŠMT)

D-2

Právní a legislativa

D-3

Právní a legislativa

D-4

D-5

D-6

D-7

D-8

D-9

Miroslav Novák

Ministerstvo životního prostředí

Vršovická 65 · 100 10 Praha 10

tel.: + 420 267 122 451

e-mail: Miroslav.Novak@mzp.cz